

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2003-2004

11 maart 2004

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR LEEFMILIEU, NATUURBEHOUD EN RUIMTELIJKE ORDENING

Vraag om uitleg van de heer Johan De Roo tot de heer Jef Tavernier, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking, over de sanering van de Meulekreek te Middelburg

Vraag om uitleg van de heer Jan Roegiers tot de heer Jef Tavernier, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking, over de aanleg van een stadsbos in Deinze

Vraag om uitleg van de heer Patrick Lachaert tot de heer Jef Tavernier, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking, over gezondheidsproblemen veroorzaakt door ozon en de gevolgen van het protocol van Göteborg en de NEC-richtlijn

Vraag om uitleg van de heer Jos Bex tot de heer Jef Tavernier, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking, over het Federaal Plan voor Duurzame Ontwikkeling

Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening

Donderdag 11 maart 2004

VOORZITTER : De heer Jacques Timmermans

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 10.03 uur.*

Vraag om uitleg van de heer Johan De Roo tot de heer Jef Tavernier, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking, over de sanering van de Meulekreek te Middelburg

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer De Roo tot de heer Tavernier, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking, over de sanering van de Meulekreek te Middelburg.

De heer De Roo heeft het woord.

De heer Johan De Roo : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, dames en heren, ik wil graag een probleem aankaarten. Het gaat over Middelburg, dat aan de Nederlandse grens ligt en deel uitmaakt van Maldegem. Middelburg is vorige week op initiatief van minister Van Grembergen geklasseerd als eerste archeologische zone in Vlaanderen. Heel het dorpscentrum, het oude middeleeuwse stratenpatroon is geklasseerd. Er werden resten van een kasteel ontdekt, de fundamenteen ervan zijn zeer waardevol. Ze zullen grondig worden onderzocht. Dat is de reden voor de klassering.

Enkele jaren geleden heeft Maldegem met – beperkte – subsidies van het Vlaams Gewest een kleinschalige waterzuiveringsinstallatie, een KWZI, aangelegd.

Ik schets de situatie aan de hand van de kaart die ik bij me heb. Hier ligt het centrum van Middelburg. De grens met Nederland loopt dwars door deze kreek, de Meulekreek. Hier ligt de geklasseerde dorpskern. Hier heeft de gemeente gronden verworven en een KWZI gerealiseerd. Al het afvalwater van het centrum van Middelburg wordt nu

via die KWZI gezuiverd, maar dat gezuiverde water komt in die oude vuile Meulekreek terecht. We zouden dus graag deze privé-terreinen aankopen. De Nederlandse gemeente Sluis wil aan de andere kant van de grens hetzelfde doen.

We hebben op initiatief van de provincie Oost-Vlaanderen samen met de gemeente Sluis-Aardenburg 3 jaar gewerkt aan de voorbereiding van een Interreg-project met de titel 'Schone Kreen'. We willen via dat project de gronden kopen en dan de kreen saneren, onder meer de Meulekreek.

De gemeente Maldegem heeft de cluster 'Natuurlijke Entiteiten' van de milieusamenwerkingsovereenkomst ondertekend en in 2003 een aantal projecten ter subsidiëring ingediend. Een van deze projecten is de sanering van de Meulekreek. Een uitzonderlijk grensoverschrijdend project waarbij in overleg met meerdere partners een Interreg-project werd ingediend. De betrokkenen zijn : het waterschap van Sluis – dat is zoiets als onze polders en wateringen –, de gemeente Sluis-Aardenburg met al haar fusiegemeentes, de provincie Oost-Vlaanderen, de provincie Zeeland, Polders en Wateringen en de gemeente Maldegem.

In het kader van de samenwerkingsovereenkomst kan de gemeente Maldegem voor de aankoop van natuurgronden subsidies krijgen : 50 percent van het Vlaams Gewest, 30 percent van de provincie. De provincie heeft toegezegd, het Vlaams Gewest nog niet.

Begin februari 2004 ontving de gemeente Maldegem een brief van de afdeling Water van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. Daarin stond dat de gemeente Maldegem een gewestbijdrage ontvangt voor de KWZI – die intussen gerealiseerd werd – te Middelburg. Hierdoor zal het gezuiverde water van de KWZI naar de Meulekreek stromen. Ik wil er u op wijzen, mijnheer de minister, dat de inspanningen voor waterzuivering niet veel zin

De Roo

hebben als het gezuiverde water opnieuw in een vuile kreek terechtkomt die sinds decennia het water opvangt van heel het centrum van Middelburg.

Om deze kreek te kunnen saneren, moeten we ze eerst verwerven. Het vervuilde slib moet worden verwijderd. Er moet een herinrichtingsproject worden gerealiseerd. Ook moet de natuurlijke aanleg van de oevers worden geordend, zodat er bijvoorbeeld een wandelpad rond komt en dit een mooi geheel wordt. Dit sluit aan bij de ambitie om in de toekomst van Middelburg een archeologisch dorp te maken.

Mijnheer de minister, zal het Vlaams Gewest de subsidie verlenen voor de aankoop van deze natuurgronden? Hoeveel zal deze subsidie bedragen? Waarom moet er zo lang worden gewacht op de bekendmaking van de ministeriële beslissing terzake? Van Nederlandse zijde worden we immers steeds maar aangepord. De Nederlanders zijn klaar en subsidiëren dit van hun kant. Maar als het hele Interreg-project zou stranden bij gebrek aan cofinanciering voor de verwerving van die kreek, dan valt alles letterlijk in het water. Dat zou bijzonder jammer zijn.

De voorzitter : Minister Tavernier heeft het woord.

Minister Jef Tavernier : Mijnheer de voorzitter, mijnheer De Roo, ik dank u voor uw vraag en uw opmerkingen.

De gemeente kan in aanmerking komen voor een subsidie voor de aankoop van gronden bestemd voor natuur in het kader van de samenwerkingsovereenkomst tussen het Vlaams Gewest en de gemeenten in het kader van 'Milieu als opstap naar duurzame ontwikkeling'. Hiertoe moet de gemeente samen met het milieujaarprogramma, dus voor 1 april, een subsidieaanvraag indienen, voorzien van de nodige bijlagen. De aanvraag doorloopt de vermelde procedure. Dit betekent dat officieel met de gemeente wordt teruggekoppeld op 1 juli en, indien er bijkomende informatie nodig is, op 1 december.

De aanvraag van 2003 werd destijds afgekeurd, daar er een aantal onduidelijkheden waren met betrekking tot het project, zo zegt men me. Dit dient dus opnieuw te worden ingediend voor het Milieujaarprogramma 2004. Belangrijk bij een aankoop van gronden is het volgende. De gemeente moet duidelijk aangeven welk terrein zal worden ge-

kocht. Ze moet dit ook aangeven op de kadastrale legger en een topografische kaart. De gemeente moet aangeven wat de oppervlakte is, een inrichtingsvisie voorleggen en beginnen met de opmaak van een beheersplan binnen een jaar na de goedkeuring van de subsidie. De kosten hiervoor maken deel uit van de actie 'aankoop van gronden' en kunnen worden voorgelegd voor subsidiëring. Het definitieve beheersplan moet binnen de 2 jaar na aanvang worden voorgelegd aan de administratie. De gemeente moet beginnen met de uitvoering van het beheersplan ten laatste 1 jaar na het verstrijken van de samenwerkingsovereenkomst.

De ruimtelijke implicaties moeten opgemaakt zijn in het kader van een gemeentelijk structuurplan, waarbij een intersectorale afweging tot stand is gekomen. Indien de actie positief wordt geëvalueerd, zal de betaling van het saldo gebeuren op basis van de verleden akte en een door de administratie positief beoordeeld beheersplan, en nadat de gemeente kan aantonen dat ze is begonnen met de uitvoering van dit plan.

De subsidie uitgekeerd door het Vlaams Gewest wordt berekend op basis van de grondprijs vermeld in het schattingsverslag, waarbij voor de berekening van de subsidie een bovengrens is opgelegd van maximaal 2 euro per vierkante meter. In het algemene geval bedraagt de subsidie 50 percent van deze kosten, met name maximaal 1 euro per vierkante meter. De subsidiëring van een gemeentelijke actie volgt de procedure van de samenwerkingsovereenkomst. Hierbij is in twee ogenblikken voorzien waarop officieel wordt teruggekoppeld met de gemeente vanuit het gewest, namelijk op 1 juli en, indien er bijsturing nodig is, op 1 december. Die procedure is contractueel vastgelegd. Als aan de voorwaarden is voldaan, zijn er normaliter geen problemen en ligt de procedure vast.

De voorzitter : De heer De Roo heeft het woord.

De heer Johan De Roo : Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Maar in feite betekent dit gewoon dat we alles opnieuw moeten doen. In 2003 was dit nochtans binnen de termijnen ingediend. Er was inderdaad op een bepaald ogenblik nog een bijkomende vraag om uitleg, die ook tijdig is overgemaakt. Zo kan men administratief bezig blijven. We gaan precies hetzelfde indienen als we vorig jaar hebben ingediend. Het Vlaams Gewest wint daarmee een jaar, waarin ze niets moeten toezeggen qua uitbetalingen.

We slaan een modderfiguur bij de Nederlanders : dat kan ik u verzekeren. Ze zijn daar al 2 jaar mee

De Roo

klaar. Dit hapert niet omdat de gemeente niet in geld zou hebben voorzien, maar omdat het Vlaams Gewest administratieve redenen zoekt om dit niet te moeten goedkeuren. Zo komt het althans over bij mij. Dat stelt me zwaar teleur. Dit is administratieve haarkloverij vanwege uw administratie, om dat dossier nog eens een jaar op de lange baan te schuiven.

Minister Jef Tavernier : Mijnheer De Roo, het is niet de bedoeling dit dossier op de lange baan te schuiven. Ik zal laten nagaan wat de onduidelijkheden waren.

De heer Johan De Roo : Die zijn allemaal opgehelderd in een brief van drie bladzijden, in de loop van oktober en november.

Minister Jef Tavernier : Ik zal laten nagaan of het hier gaat over haarkloverij, of dat er sprake is van meer inhoudelijke problemen. Ik zal u dat laten weten. Er rest ons nog wat tijd voor 1 april. Het is in ieders belang dat het dit jaar wordt behandeld.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Jan Roegiers tot de heer Jef Tavernier, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking, over de aanleg van een stadsbos in Deinze

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Roegiers tot de heer Tavernier, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking, over de aanleg van een stadsbos in Deinze.

De heer Roegiers heeft het woord.

De heer Jan Roegiers : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, het Vlaams Gewest kocht begin 2003, voor 900.000 euro, 31 hectare landbouwgrond in Deinze, met het oog op de aanleg van een stadsbos.

Deze aankoop kadert in het RSV, dat bijkomende bossen in Vlaanderen vooropstelt. Op 20 oktober 2003 besliste het stadsbestuur van Deinze om geen vergunning tot bebossing af te leveren. Het argument hiervoor was dat het gewestplan niet toelaat om van een agrarische zone bos te maken.

Volgens mijn informatie is een wijziging van het gewestplan niet nodig, omdat een gewestplanvoorschrift een regeling inhoudt voor bebossing, en verwijst naar het Veldwetboek. Artikel 11.4.1 van het KB van 28 december 1972 bepaalt : 'De overschakeling naar bosgebied is toegestaan overeenkomstig de bepalingen van artikel 35 van het Veldwetboek betreffende de afbakening van de landbouw- en bosgebieden.'

Het is een beetje vreemd dat het Vlaams Gewest geen protest heeft aangetekend tegen deze beslissing, of niet in beroep is gegaan. Mijnheer de minister, het is mogelijk dat u en uw diensten in eerste instantie door onderhandelingen de zaak willen oplossen, maar voorlopig blijft de aangekochte grond braak liggen.

Mijnheer de minister, we weten beiden dat er in de bosarme Leiestreek een grote behoefte is aan een stadsbos. In Deinze is een zeer breed samenwerkingsverband van voorstanders ontstaan, over alle ideologische grenzen heen. De Gezinsbond, de Stichting Omer Watez, Vakantiegenoegens, KVG, een aantal politieke partijen, KSA, VVKSM, KSJ, en Jeugd en Natuur maken hier deel van uit. Vorige week hebben zich het Sint-Hendriks- en Zusters Maricoleninstituut in Deinze en een aantal verenigingen van het ACW aangesloten bij het platform. Mijnheer de minister, het platform van voorstanders wordt door veel verenigingen en mensen ondersteund. Ik wil er dan ook op aandringen dat u probeert om dit dossier vlot te krijgen.

Het platform heeft ook de steun gekregen van een aantal bekende Vlamingen. Een aantal acteurs, actrices en beroepsvoetballers willen meter en peter zijn van het stadsbos. Zelfs jeugdschrijver Marc De Bel heeft zijn oog laten vallen op het gebied, om er op termijn een Boeboek-speelbos van te maken.

Mijnheer de minister, het is mijn indruk dat het dossier geblokkeerd is, maar dat er mogelijkheden zijn om het te deblokken. Kunt u de stand van zaken schetsen ? Welke initiatieven zult u op korte termijn nemen om de situatie te deblokken ? Kunt u een tijdspad vooropstellen om de eigenlijke aanleg van het Deinse stadsbos te voltooien ?

De voorzitter : Minister Tavernier heeft het woord.

Minister Jef Tavernier : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik heb in dit dossier inderdaad dezelfde doelstelling als de heer Roegiers.

Ik probeer, zoals mijn voorgangers, om de zaak niet te dramatiseren en er geen conflictsituatie van te

Tavernier

maken. Op een bepaald moment werd een plantactie georganiseerd, waarbij onder meer met aarde werd gegooid. De situatie was gespannen. Blijkbaar om die reden heeft het college van burgemeester en schepenen van Deinze de bebossingsvergunning geweigerd. Dit standpunt is toegelicht op een consultatievergadering op 17 december 2003.

Dat moment was voor de voorstanders van het bos – wat een meerderheid van de bevolking is – het signaal om buurtbewoners en doelgroepen te betrekken bij het uittekenen van het concept voor de inrichting van het bos.

Er is een weerstand tegen het bos van sommigen uit de landbouwsector. Maar tegelijkertijd is er een ruime ondersteuning door de bevolking. Mijnheer Roegiers, u hebt gelijk als u zegt dat er nood is aan een stadsbos. Deinze heeft de ambitie om stad te zijn, dus ook Deinze heeft nood aan een stadsbos.

Ik heb de indruk dat ook in het stadsbestuur van Deinze de geesten evolueren. We hopen constructieve gesprekken te kunnen voeren, en de stad van standpunt te doen veranderen. We houden via de afdeling Bos en Groen de deur open en proberen overleg te hebben met het stadsbestuur. We willen daarbij rekening houden met de wensen van de plaatselijke bevolking. Daarom hebben we contact met het samenwerkingsverband in Deinze dat inmiddels al verder aan het denken is.

We hopen tegen eind maart de inrichtingssuggesties te hebben afgewerkt die vanuit de verschillende doelgroepen zijn gekomen. Het resultaat van de ingediende opmerkingen zal door mijn diensten in april aan het stadsbestuur worden bezorgd. We doen zo in feite aan opbouwwerk, stimuleren de voorstanders van het bos om verder te denken en na te denken over de inrichting. We zullen aan dat stadsbestuur juridisch uitleggen dat er helemaal geen probleem is met het gewestplan. Het gewestplan vermeldt immers al dat een inkleuring als agrarische zone geen enkel beletsel is voor bebossing.

We willen hoe dan ook de weg van overleg en overreding bewandelen. Als het stadsbestuur toestemming zal verlenen, dan is er een realisatie mogelijk in een periode van vijf jaar. Ik denk dat de actie die volgende week zondag in Deinze wordt georganiseerd, duidelijk zal maken dat er een meer dan ruim draagvlak is voor het stadsbos. Ik zal die actie voluit ondersteunen en we zullen de sugges-

ties meenemen in onze contacten met het stadsbestuur van Deinze. Niet alleen mijn administratie maar ook ik persoonlijk zal aandringen op een meer positieve houding. Ik wil in alle geval vermijden om in een confrontatiestrategie te belanden. Ik heb ook wat lokale discussieavonden meegemaakt aangaande bebossingsprojecten. Het is belangrijk dat we de mensen van de buitengebieden op één lijn krijgen, achter eenzelfde visie. Dat vergt soms wat tijd, overleg, overredingskracht en een diplomatische aanpak, maar ik ben ervan overtuigd dat we, zonder een confrontatie, zullen slagen in het vooropgestelde doel.

De voorzitter : De heer Roegiers heeft het woord.

De heer Jan Roegiers : Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. U zult het schepencollege van Deinze niet echt moeten overtuigen van de juridische consequenties, want het kent die. Het heeft immers nog niet zolang geleden in dezelfde buurt de toestemming gegeven voor de aanleg van een bosje. Ik zal de naam van de aanvrager niet luidop noemen maar het is misschien wel de meest bekende Deinzenaar. Het was in oppervlakte wel een stuk kleiner.

Ik ben blij dat u het pad van overleg verder bewandelt. Ik zou erop willen aandringen om er verder werk van te maken, zoals u zelf al aankondigde. Misschien moet het stadsbestuur worden gezegd dat die vergunning niet nodig is, maar bij mijn weten is het slechts één schepen die zich verzet. Naast het overleg is het misschien nodig om heel klaar en duidelijk de mensen met de neus op de feiten te drukken. De mensen van het brede actiecomité kan ik nu zeggen dat u samen met hen wil vechten voor de realisatie van het bos. Ik hoop alleen dat het nog sneller kan dan dat u hebt aangekondigd, maar dat zal de tijd wel uitwijzen.

Minister Jef Tavernier : Als de beslissing eenmaal is genomen, is vijf jaar de maximumtermijn voor de aanleg. Soms doen we dit gefaseerd, bijvoorbeeld omwille van overleg met landbouwers en pachters. Maar zodra de beslissing is genomen, kan de aanleg op een geleidelijke manier gebeuren. Ik hoop voor het einde van deze maand een doorbraak in het dossier te kunnen realiseren.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Patrick Lachaert tot de heer Jef Tavernier, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking, over gezondheidsproblemen veroorzaakt door ozon en de gevolgen van het protocol van Göteborg en de NEC-richtlijn

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Lachaert tot de heer Tavernier, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking, over gezondheidsproblemen veroorzaakt door ozon en de gevolgen van het protocol van Göteborg en de NEC-richtlijn.

De heer Lachaert heeft het woord.

De heer Patrick Lachaert : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, onlangs maakte de VMM bekend dat in 2003 één op de vijf dagen schadelijk was voor de gezondheid. De hoeveelheid ozon in de lucht lag 74 dagen boven de normale waarde, vooral tijdens de zomer. De overlast voor de volksgezondheid zou vijf keer hoger hebben gelegen dan in 2002. Ozon blijkt de luchtwegen aan te tasten met ernstige hinder voor de ademhaling. Gemiddeld zou men 10 percent minder kunnen ademen als er te veel ozon in de lucht aanwezig is.

De Vlaamse administratie Volksgezondheid rapporteert op haar beurt dat tijdens de hittegolf van augustus 2003, 99 meer doden vielen dan verwacht. Het effect van de hittegolf wordt samen met ozonpieken als voornaamste oorzaak naar voren geschoven. Opvallend is immers dat een ozonpiek tijdens deze periode telkens een dag later wordt gevolgd door een sterftepiek.

De voornaamste oorzaken van deze overlast zijn het verkeer en de industrie. Ozon ontstaat immers door de aanwezigheid van stikstofoxiden. De reductie ervan wordt vastgelegd in het protocol van Göteborg ter bestrijding van de verzuring, eutrofiëring en ozon op leefmilieu uit 1999 dat door België werd ondertekend. De Vlaamse regering keurde trouwens onlangs een ontwerp van decreet goed tot instemming met dit protocol. Daarnaast is de zogenaamde NEC-richtlijn van 23 oktober 2001, die de nationale emissieplafonds vastlegt, van groter belang, aangezien de richtlijn ambitieuzere doelstellingen heeft dan het protocol. Deze richtlijn legt immers emissieplafonds vast tegen 2010 voor onder meer SO₂ en NO_x die voor België een respectieve reductie van min 73 percent en min 48 percent tegenover de uitstoot van 1990 betekenen.

In het kader van deze verplichtingen en gezien de blijkbaar hoogdringende gezondheidsproblemen, ligt het voor de hand dat dringend maatregelen noodzakelijk zijn. Mijnheer de minister, ik had daarom graag antwoord op volgende vragen. In welke maatregelen en binnen welke termijn voorziet u om een dergelijke reductie op korte termijn te realiseren en dan vooral ten aanzien van de industrie en het verkeer ? Gaat het enkel om beperking van uitstoot of wordt ook in infrastructurele maatregelen voorzien ? In welke maatregelen voorziet men op korte termijn om de gezondheidsrisico's voor de bevolking te verminderen ? Werd reeds een verdeling van de inspanning over de gewesten heen uitgewerkt ? Zo ja, hoe ziet deze er dan uit ? Zo neen, zal dit nog gebeuren ? Wat zal de verdeling van de reductie-inspanning zijn over de diverse sectoren ? Werden hierover al gesprekken gevoerd met de sectoren ? In hoeverre passen deze inspanningen in het instrument van de MBO ?

Het Franse parlement heeft een onderzoekscommissie ingesteld naar aanleiding van het feit dat er in Parijs zoveel meer overlijdens waren dan de voorgaande jaren. Het ging over ongeveer 15.000 tot 16.000 mensen. De onderzoekscommissie is tot conclusies gekomen. Het zou interessant kunnen zijn om de verslagen van deze onderzoekscommissie op te vragen. Dit zeg ik louter ter informatie.

De voorzitter : Minister Tavernier heeft het woord.

Minister Jef Tavernier : Mijnheer Lachaert, ik dank u voor uw interesse. Vlaanderen heeft een emissiereductieprogramma voor SO₂, NO_x, VOS en ammoniak. Het werd op 12 december van vorig jaar door de Vlaamse regering goedgekeurd. Over dit programma heeft mijn administratie vorige week hier in het Vlaams Parlement een symposium georganiseerd.

In het emissiereductieprogramma dat werd opgesteld naar aanleiding van de NEC-richtlijn, worden zowel voor industrie, verkeer als de huishoudens en tertiaire sectoren maatregelen voorgesteld. Sommige hiervan zijn al zeer concreet uitgewerkt, terwijl andere op dit moment enkel in hoofdlijnen beschreven zijn. Voor de industrie gaat het voornamelijk om technische maatregelen die gericht zijn op het reduceren van de emissies. Voor verkeer, dat verantwoordelijk is voor ongeveer de helft van de NO_x-emissies in Vlaanderen, worden in het reductieprogramma zowel technische als infrastructurele maatregelen weerhouden. Deze maatregelen sluiten aan bij het Mobiliteitsplan Vlaanderen, waarin maatregelen worden uitgewerkt die gericht zijn op

Tavernier

wijzigingen in zowel het verplaatsings- als het rijgedrag. Als het volume van het verkeer blijft toenemen worden die maatregelen natuurlijk weer tenietgedaan.

In dit reductieprogramma worden zowel maatregelen op korte als op middellange termijn beschreven. Maatregelen op korte termijn zijn bijvoorbeeld een verstrenging van de emissiegrenswaarden voor stookinstallaties en raffinaderijen. We hebben daartoe vorige week in de ministerraad de omzetting van een Europese richtlijn goedgekeurd. Het afsluiten van een MBO met de elektriciteitssector werd als tweede maatregel principieel goedgekeurd. Een toegankelijke brochure met een overzicht van alle geplande maatregelen is te verkrijgen bij Aminal, sectie Lucht of via www.vlaanderen.be/lucht.

De gezondheidsrisico's worden in de eerste plaats verminderd door het milieuprobleem aan te pakken en dus door de uitstoot van luchtverontreinigende pollutanten te verminderen. Ik kan niet genoeg benadrukken hoe belangrijk een gezond leefmilieu is voor onze eigen gezondheid.

Ten tweede is het belangrijk om de mensen tijdig en correct te informeren over de risico's. Hiervoor beschikt de Intergewestelijke Cel voor het Leefmilieu, de Ircel, over modellen die toelaten de ozonconcentraties in de lucht te voorspellen. De oorzaken gaan lang vooraf aan die concentraties : dat maakt de bestrijding moeilijk. Het ligt in de menselijke aard om te reageren op een onmiddellijke dreiging, maar niet op iets wat verderaf ligt.

De opvolging van de vervuiling van de omgevingslucht door ozon gebeurt op 3 niveaus : informatie die het hele jaar door wordt verstrekt, extra informatie die tijdens de zomer van 1 april tot 30 september ter beschikking wordt gesteld en supplementaire informatie en communicatie tijdens periodes van verhoogde luchtverontreiniging door ozon. Deze informatie – evenals historische gegevens – is beschikbaar op de Ircel-website : <http://www.irceline.be>. De gemeten ozonwaarden worden eveneens via de massamedia verspreid, zeker op alarmmomenten.

Als ozonmaatregelen overwogen worden, is het belangrijk om te weten dat zomerozon slechts kan worden bestreden met behulp van structurele en langdurige maatregelen, die tevens op een grote ruimtelijke schaal worden doorgevoerd.

Op de interministeriële conferentie Leefmilieu van 16 juni 2000 werden de Belgische emissieplafonds opgesplitst in 4 subplafonds : één Belgisch cijfer voor de emissies van de transportsector en drie plafonds voor de overige stationaire bronnen van elk van de gewesten. Daar bestaat een tabel vandie ik ter beschikking zal stellen.

De plafonds voor stationaire bronnen werden indicatief verdeeld onder de verschillende industriële sectoren en de huishoudelijke en tertiaire sector. Deze indicatieve verdeling, welke is opgenomen in het reductieprogramma, gebeurde op basis van gesprekken met vertegenwoordigers van de verschillende sectoren. Sinds het vaststellen van deze indicatieve plafonds kwam reeds heel wat nieuwe informatie beschikbaar, onder meer door verschillende sectorstudies. We hebben blijkbaar een proces op gang gebracht. Niet alles gebeurt van bovenaf. Bij de besprekingen met de sectoren over nieuwe maatregelen zijn deze sectorstudies het basisdocument en de indicatieve sectorale plafonds het kader. De verdeling over de sectoren en alle onderbouwende gegevens vindt u eveneens terug in de bovenvermelde brochure.

Om de doelstellingen te bereiken wordt een mix van beleidsinstrumenten ingezet. Eén maatregel is onvoldoende. Er zijn zowel wijzigingen aan de Vlaamse wetgeving gepland, als milieubeleidsovereenkomsten, als sensibiliseringsacties en de inzet van economisch instrumentarium. Dat is een mooie term voor heffingen en belastingen en subsidies en stimuli.

De voorzitter : De heer Lachaert heeft het woord.

De heer Patrick Lachaert : Ik dank u voor uw antwoord, mijnheer de minister. Ik heb begrepen dat het ozonprobleem niet stopt bij de landsgrenzen. Het is een Europese kwestie. We krijgen zelfs ozon van ver buiten de landsgrenzen. Ik heb daar niet echt zicht op. Bestaan daar cijfers over ? Kunt u mij die bij gelegenheid eens bezorgen ?

Minister Jef Tavernier : Ik kan u die informatie bezorgen. Het Europees Parlement neemt de zaak zeker ter harte, vandaar de Europese NEC-richtlijnen en het protocol van Göteborg. We leveren heel wat inspanningen. Er wordt zelfs gezegd dat we te veel vooruitlopen. Ik denk van niet. De vervuiling is erg genoeg. Bovendien leven we in een dichtbevolkt gebied met een industriële concentratie en zeer veel verkeer. Voor onze eigen gezondheid zou het misdadig zijn als we niet ten minste realiseren wat Europa voorstelt en zelfs nog een stapje verder gaan.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Jos Bex tot de heer Jef Tavernier, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking, over het Federaal Plan voor Duurzame Ontwikkeling

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Bex tot de heer Tavernier, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking, over het Federaal Plan voor Duurzame Ontwikkeling.

De heer Bex heeft het woord.

De heer Jos Bex : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, dames en heren, op 20 maart 2000 heb ik een interpellatie gericht aan de toenmalige minister-president over het toen voorliggende Federaal Plan Duurzame Ontwikkeling. Zijn antwoord was hoopgevend. Er werden heel wat beloftes gedaan over de totstandkoming van zo'n federaal plan en over de manier waarop de bevolking daar haar mening over kan geven. We zijn nu enige jaren verder. Sinds 15 februari ligt het tweede federale plan ter consultatie voor aan het publiek.

Als ik dat plan bekijk en zie hoe de consultatie bij de bevolking verloopt, dan heb ik de indruk dat er niet echt veel is veranderd ten opzichte van het vorige plan. Daarom vond ik het goed nog eens concreet na te vragen hoe het zit met de destijds gedane beloftes. Minister-president Dewael had het toen over dubbelzinnigheden in de federale wetgeving, die onder meer te maken hebben met het opstarten van adviesinwinning bij de bevolking, zonder enige politieke toetsing vooraf. De Vlaamse regering zou dit aankaarten. Is dit gebeurd ? Wat waren daarvan de resultaten ?

Bij het vorige plan stelden we vast dat er op heel wat domeinen sprake was van een bevoegdheidsoverschrijding. Dit heeft uiteraard te maken met het feit dat we in dit land nog niet echt toe zijn aan volledig homogene bevoegdheidspakketten. Maar hoewel toen werd beloofd dat men daar iets aan zou doen, komen ook in dit plan bevoegdheidsoverschrijdingen voor. Minister-president Dewael beloofde dat er een advies zou worden gegeven over de federale aanpak door een op te richten werkgroep. Heeft die werkgroep gefunctioneerd ? Wat waren de adviezen van die werkgroep voor de makers van het nieuwe plan ?

Verder werd nog gesteld dat een samenwerkings-overeenkomst wenselijk was, zodat de problemen die toen rezen niet meer zouden voorkomen. Hoe ver staat het daar nu eigenlijk mee ? Als we zien dat dit toch niet de gewenste resultaten heeft, wordt het dan niet tijd dat Vlaanderen een eigen plan voor duurzame ontwikkeling ontwikkelt ? Het federale plan zou dan een samenvoeging kunnen zijn van de respectieve plannen voor duurzame ontwikkeling van elk gewest. Daaruit zouden we dan algemene conclusies kunnen trekken, zodat de ene op die wijze misschien echt iets zou kunnen leren van de andere. We moeten immers vaststellen dat, wanneer we de doelstellingen van het federale plan bekijken, heel wat van die projecten in Vlaanderen ofwel al werden opgestart, ofwel werden gerealiseerd. We zijn duidelijk met twee snelheden aan het werken. Dit plan zal in Vlaanderen niet zorgen voor grote stappen vooruit inzake duurzame ontwikkeling.

De voorzitter : Minister Tavernier heeft het woord.

Minister Jef Tavernier : Mijnheer de voorzitter, mijnheer Bex, ik dank u voor uw vragen en uw interesse in deze problematiek. U hebt gelijk. Destijds zijn in een duurzaamheidsplan nogal wat plannen opgesteld. De vraag rijst dan hoe het ene plan op het andere is afgestemd, en wat de concrete gevolgen zijn. Het is duidelijk dat men een dergelijk plan, of dat nu, Europees, federaal of Vlaams is, niet heel strikt binnen de eigen bevoegdheid kan opmaken. Men moet het ruimere kader zien, en heel wat zaken hebben een invloed op elkaar.

De Vlaamse regering heeft in april 2000 een advies gegeven over het voorontwerp van het eerste federaal plan, waarin ze aandrang op een betere afstemming en coherentie tussen de verschillende bevoegdheidsniveaus voor een efficiënt beleid voor duurzame ontwikkeling. Er werd eveneens gewezen op de implicaties ervan voor de gewesten en gemeenschappen. Daarbij werd gesteld dat het weliswaar goed was dat in het federale plan een aantal dingen werden voorgesteld, maar dat het Vlaams Gewest en de Vlaamse Gemeenschap daar niet noodzakelijk door werden gebonden.

In Johannesburg vond in september 2002 de wereldtop Duurzame Ontwikkeling plaats. Op die top was zo ongeveer de helft van de federale en gewest- en gemeenschapsregeringen die België rijk is aanwezig. Op de top heeft België de implementatie van Nationale Strategieën voor Duurzame Ontwikkeling tegen 2005 onderschreven. Een mogelijk instrument hiertoe is een samenwerkingsakkoord. Daarvan was sprake in het antwoord dat voormalig

Tavernier

minister-president Dewael in maart 2000 gaf in de commissie voor Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Ambtenarenzaken. Dat is ondertussen dus bijna 3 jaar geleden.

Homogene bevoegdheidspakketten per beleidsniveau dragen eveneens bij tot vereenvoudiging en een betere coherentie en efficiëntie van een beleid gericht op duurzame ontwikkeling. We moeten ons echter geen illusies maken. Zelfs met homogenere bevoegdheidspakketten komen we er nog niet. Het ene element beïnvloedt het andere immers ingrijpend. Ook als het gaat over Vlaamse bevoegdheden zijn daar heel wat diensten en departementen bij betrokken. U weet ook dat men met het Lambermontakkoord een stapje in de richting van homogenere bevoegdheidspakketten heeft gezet.

Het is op de eerste plaats de taak van de minister-president om namens Vlaanderen samenwerkingsakkoorden af te sluiten, maar voor zover mij bekend heeft de minister-president daartoe geen concrete stappen gezet.

Dan kom ik tot het Vlaamse plan inzake duurzame ontwikkeling. In navolging van de top van Johannesburg heeft mijn voorganger, minister Dua, in september 2002, tijdens een hoorzitting met de MINA-raad terzake, gepleit voor een Vlaams minister in de volgende zittingsperiode die uitdrukkelijk verantwoordelijk zou zijn voor de coördinatie voor het beleid inzake duurzame ontwikkeling. In afwachting van een definitieve politieke beslissing heeft minister Dua in maart 2003 Aminal de opdracht gegeven om op ambtelijk niveau een interdepartementale werkgroep Duurzame Ontwikkeling op te richten, die enerzijds de bovengewestelijke tendensen opvolgt, bewaakt en doorvertaalt, en anderzijds in zijn overleg eerste stappen zet in de richting van een betere coördinatie van het Vlaamse beleid voor duurzame ontwikkeling, in het licht van een noodzakelijke Vlaamse strategie. Die strategie kan zich immers niet beperken tot een bepaalde sector.

Bovendien zal ik aan de regering voorstellen om deze werkgroep, die dus bestaat, maar natuurlijk slechts het statuut van werkgroep heeft, het advies betreffende het tweede federaal plan te laten voorbereiden, om het ter goedkeuring voor te kunnen leggen aan de Vlaamse regering. Deze werkgroep heeft de Vlaamse betrokkenheid bij de voorbereidende werkzaamheden voor het tweede federale plan in themawerkgroepen kunnen intensifiëren. Dat waren themawerkgroepen met betrekking tot

armoede, vergrijzing, mobiliteit, klimaat, natuurlijke rijkdommen en gezondheid. Via die werkgroep zijn we er dus toch in geslaagd meer betrokken te worden bij dat federale plan. Leden van de Vlaamse werkgroep Duurzame Ontwikkeling werden afgevaardigd voor deelname in de federale werkgroepen voor dit plan. In de ontwerpfasen konden hierdoor, ondanks de beperking van het waarnemersstatuut, toch enkele Vlaamse bekommernissen worden verwerkt en bewaakt.

Voor de opmaak van een eigen Vlaamse strategie is volgens ons een vaste bestuurlijke verankering uiteraard onmisbaar. Daarom zal ik volgende week de ministerraad dan ook vragen de bestaande ambtelijke interdepartementale werkgroep Duurzame Ontwikkeling te formaliseren, in afwachting van een definitief overlegorgaan. De eerste opdracht van deze werkgroep zou dan de voorbereiding zijn van het Vlaamse advies met betrekking tot het tweede federale ontwerpplan inzake duurzame ontwikkeling. De wenselijkheid om, in navolging van de federale overheid, een decreet inzake duurzame ontwikkeling op te stellen, wordt onderzocht. Hiervoor en voor het onderzoek naar de best geschikte werkvorm of structuur op Vlaams niveau werd bovendien een onderzoeksopdracht uitgeschreven, die sinds begin van dit jaar ook effectief van start is gegaan. Ondanks het ontbreken op Vlaams niveau van een volwaardige strategie voor duurzame ontwikkeling, die de verschillende beleidsinitiatieven afdoende op elkaar afstemt en zo veel als mogelijk win-winsituaties nastreeft, bestaat er heel wat strategische planning betreffende met duurzame ontwikkeling verwante transversale thema's.

Het op 19 september 2003 goedgekeurde milieubeleidsplan 2003-2007 hanteert duurzame ontwikkeling als uitgangspunt voor het beleid. Een uitgebreid onderdeel gaat over een geïntegreerd overheidsbeleid. Er wordt voor een ondersteunend beleid voor duurzame ontwikkeling een nauwe samenwerking vastgelegd tussen milieu en gezondheidszorg, ruimtelijke ordening, landbouw, mobiliteit, economie en energie.

Het Mobiliteitsplan Vlaanderen, het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, het Klimaatplan, het Armoedebestrijdingsplan, de ontwerpversie 'elementen voor duurzame land- en tuinbouw in Vlaanderen' en het Vlaams Programma voor Plattelandsontwikkeling zijn essentiële bouwstenen voor een toekomstige Vlaamse strategie voor duurzame ontwikkeling.

Tavernier

Op het Vlaamse niveau zijn heel wat zaken bezig. Het is wat versnipperd, maar we vragen dat het ook institutioneel wordt gekaderd en gecoördineerd. In afwachting van definitieve beslissingen vervult de werkgroep deze taken. Volgende week zal dit gedeeltelijk geformaliseerd worden door de ministerraad.

De voorzitter : De heer Bex heeft het woord.

De heer Jos Bex : Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik hoop dat geprobeerd wordt om de beloftes ook uit te voeren.

Op Vlaams niveau hebben we al veel initiatieven genomen op het vlak van duurzaam beleid. In plaats van onze energie te investeren in het overleg van de interdepartementale werkgroepen en in het federaal overleg over duurzaam beleid, zou het beter zijn om werk te maken van een eigen plan voor duurzaam beleid voor Vlaanderen. De rest is volgens mij gedeeltelijk tijdverlies. Dit betekent niet dat het niet moet gebeuren, maar in eerste instantie moeten we een eigen plan maken, waarmee we naar het federale niveau kunnen stappen.

Ecologie en economie moeten worden verzoend. Er wordt vaak gedacht dat beide verzoend zijn,

door te zeggen dat ze moeten worden verzoend. Voor duurzaam beleid is dit ook dikwijls het geval. Als een verklaring zegt dat we een duurzaam beleid moeten voeren, wordt gedacht dat we een duurzaam beleid hebben. Dit probeer ik te voorkomen.

Mijnheer de minister, ik ben tevreden met uw antwoord.

Minister Jef Tavernier : Het gaat niet om een of/of-maar om een en/en-situatie. Je moet zelf bepalen wat je moet doen, maar het moet kaderen in een geheel. Duurzame ontwikkeling heeft een dermate grote omvang, dat we ons niet kunnen beperken tot de eigen bevoegdheden.

De heer Jos Bex : Het was niet mijn bedoeling om te zeggen dat we ons moeten opsluiten in ons eigen carcan. Een belangrijk kenmerk van duurzaamheid is het toetsen van de eigen initiatieven aan wat in de wereld gebeurt.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 10.58 uur.*
